

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
Departament Handlu i Usług

Notatka informacyjna

WYNIKI BADAŃ GUS

**Zmiany cen żywności i napojów bezalkoholowych
w okresie ostatnich dwunastu miesięcy**

*W okresie ostatnich dwunastu miesięcy **ceny towarów i usług konsumpcyjnych** wzrosły o 2,3% (wobec 1,6% odpowiednio przed rokiem). Największy wpływ na wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem miał w tym okresie wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych o 5,1%, który podwyższył ten wskaźnik o 1,32 pkt proc.*

Główne tendencje

Ceny **żywności** we wrześniu br. były wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku o 5,2%. Podwyżki cen artykułów żywnościowych są konsekwencją trendów występujących na światowych rynkach rolnych (dotyczy to głównie zbóż i mleka), gdzie nasilenie popytu przy jednoczesnym spadku podaży spowodowało ich wzrost.

Znacznie podrożały artykuły w grupie „pieczywo i produkty zbożowe” – przeciętnie o 9,0%, przy czym największy wzrost dotyczył mąki – o 24,4%, kaszy – o 13,1% oraz pieczywa – o 11,4%. Wzrost ten wynika z drożejącego ziarna zbóż, związanego ze zwiększonym popytem na pszenicę konsumpcyjną na rynkach światowych, a także ze zwiększeniem upraw roślin przeznaczonych na biopaliwa. W porównaniu z wrześniem 2006 r. odnotowano wzrost cen pszenicy o prawie 70% i żyta o 60%.

Więcej niż w przed rokiem konsumenci płacili również za mięso – o 4,5%. Zmiany cen w tej grupie były zróżnicowane, w największym stopniu podrożał drób – o 17,2% oraz wędliny drobiowe – o 7,0%. Podwyżki cen drobiu związane są ze wzrostem popytu krajowego, a także rosnącym eksportem do krajów Unii Europejskiej, związanym z nadal niskimi cenami drobiu w Polsce. Ceny drobiu charakteryzują się dużymi wahaniami z miesiąca na miesiąc, wynikającymi z prawa popytu i podaży. Ponadto od 2006 r. obserwuje się wzrostową tendencję spożycia drobiu w Polsce. Ceny mięsa wieprzowego utrzymały się przeciętnie na poziomie sprzed roku, a wędliny wysokogatunkowe i kiełbasy trwały podrożały w znacznie mniejszym stopniu – o 1,5%.

W grupie „mleko, sery i jaja” największy wzrost cen, zaobserwowany głównie w ostatnich dwóch miesiącach, związany jest m.in. z tendencją wzrostową cen skupu mleka (o ok. 26%), Dotyczy to głównie serów dojrzewających i topionych – o 10,7% oraz mleka – o 9,7%. Znacznie podrożały również śmietana i śmietanka – o 7,6%, jaja – o 6,0% i sery twarogowe – o 5,8%. W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” największy wzrost cen dotyczył masła – o 15,1%, co związane jest ze znacznie zwiększonym eksportem (o ok. 40% w okresie ośmiu miesięcy b.r. o porównaniu z analogicznym okresem ub. roku). Ceny tłuszczów roślinnych wzrosły w znacznie mniejszym stopniu – o 3,7%.

Zmiany cen artykułów o sezonowych zmianach podaży i cen, tj. owoców i warzyw ukształtowały się odmiennie: owoce były droższe niż przed rokiem przeciętnie o 26,1%, przy czym niekorzystne warunki agrometeorologiczne na wiosnę br. (przymrozki w maju) i niskie zbiory spowodowały wzrost cen m. in. jabłek o 46,9%, a śliwek o 67,5%. Szacuje się, że zbiory owoców z drzew będą ponad dwukrotnie mniejsze. Warzywa były tańsze przeciętnie o 7,0%, w tym ziemniaki – o 42,1%, co wynika z wyjątkowo wysokich cen w ub. roku i znacznie lepszych zbiorów w 2007 r.

Zmiany cen żywności, rozpatrywane po wyeliminowaniu tych dwóch grup artykułów sezonowych (owoców i warzyw) wykazywały tendencję wzrostową w prawie wszystkich miesiącach 2007 r. (poza kwietniem), przy czym największy wzrost nastąpił w lipcu i wrześniu.

Spośród **napojów bezalkoholowych**, największy wzrost dotyczył kawy – o 7,6%, będący wynikiem wzrostu cen kawy na rynkach światowych. Nastąpiły również podwyżki cen soków – o 5,4% w skali roku.

Podobne tendencje, tj. przyspieszenie tempa wzrostu, odnotowano również w zakresie cen **produkcji sprzedanej przemysłu**. Wzrosły ceny produkcji artykułów spożywczych i napojów – o 4,6% (w tym wytwarzania wyrobów mleczarskich o 17,4%, wytwarzania produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 7,5% oraz produkcji, przetwórstwa i konserwowania mięsa i wyrobów z mięsa – o 3,8%).

Zróżnicowanie terytorialne

Poziomy i dynamika cen podstawowych produktów żywnościowych wykazują dość duże zróżnicowanie terytorialne.

We wrześniu br. chleb pszenno-żytni w porównaniu z wrześniem ub. roku najbardziej podrożał w województwach: łódzkim i świętokrzyskim (po ok. 23%), a najmniejszym stopniu w województwie opolskim (o ok. 6%). Za mąkę pszenną we wrześniu br. konsumenci płacili najwięcej w województwie lubelskim i tam też odnotowano najwyższą dynamikę cen w skali roku (wzrost o ok. 35%). Najmniej podrożała mąka w województwie lubuskim (o ok. 11%) i była tańsza niż w innych województwach. Znaczną skalą zróżnicowania dynamiki cen charakteryzuje się masło (w warmińsko-mazurskim – wzrost o ok. 36%, a w wielkopolskim tylko o ok. 10%). Ser

twarogowy półtłusty podrożał o ok. 4% w województwie świętokrzyskim i o ok. 23% w województwie lubelskim. Przeciętne ceny kurcząt w poszczególnych województwach były znacznie mniej zróżnicowane, a wzrost cen w skali roku w poszczególnych województwach wahał się od ok. 18% (lubelskie) do ok. 34% (lubuskie).

Zróżnicowanie wg grup społeczno-ekonomicznych

Podwyżki cen żywności i napojów bezalkoholowych w ostatnich dwunastu miesiącach wpłynęły w różnym stopniu na wielkość wskaźników cen ogółem, obliczonych dla poszczególnych grup gospodarstw domowych. Największy wpływ (1,51 pkt proc.) zaobserwowano w grupie gospodarstw domowych emerytów i rencistów, gdzie udział żywności i napojów bezalkoholowych w ogólnych wydatkach jest największy i wynosi ok. 31%. Natomiast w grupie gospodarstw domowych pracujących na rachunek własny, gdzie udział ten jest najmniejszy (ok. 21%), wzrost cen tych produktów podwyższył wskaźnik cen ogółem o 1,14 pkt proc.

Polska na tle innych krajów UE

Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych wg Zharmonizowanego Wskaźnika Cen Konsumpcyjnych (HICP), obliczanego wg ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej, we wrześniu br. w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku wyniósł w Polsce 4,9%. Spośród krajów Unii Europejskiej największe podwyżki cen w tej grupie nastąpiły w Bułgarii (wzrost o 25,6%) oraz na Łotwie (wzrost o 14,9%) i Litwie (wzrost o 12,6). W najmniejszym stopniu produkty te podrożały w Holandii (o 0,3%), w Szwecji (o 0,8%) oraz we Francji (o 1,3%).

